

Ασφάλεια Υπολογιστικών Συστημάτων

7ο Εξάμηνο

Επιθέσεις σε υλικό

Διδάσκων : Δρ. Παρασκευάς Κίτσος,
Καθηγητής

Εργαστήριο Ηλεκτρονικών Κυκλωμάτων, Συστημάτων και
Εφαρμογών (ECSA Lab.)

<https://ecsalab.ece.uop.gr/>

e-mail: kitsos@uop.gr

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 25: Ασφάλεια το Υλικό

Ασφάλεια Πληροφοριών & Συστημάτων στον Κυβερνοχώρο

Περιεχόμενα διάλεξης

- Εισαγωγή
 - Η ανάγκη για ασφαλές υλικό (HardWare-HW)
 - Ορολογία
- Αρχιτεκτονικές
 - Cryptographic coprocessors/accelerators
 - Cryptographic chip cards/smart cards
- Κατηγορίες Ασφάλειας
- Ασφάλεια smart cards (έξυπνων καρτών)

Ασφαλές υλικό

- Εγγυάται γρήγορες και ασφαλείς επικοινωνίες καθώς και ασφαλή αποθήκευση κρίσιμων πληροφοριών
- Ευαίσθητες πληροφορίες (π.χ. οικονομικές συναλλαγές, κλειδιά κρυπτογραφίας) που είναι αποθηκευμένα σε σκληρούς δίσκους ή μνήμες είναι ευπαθή
 - Ο αντίπαλος (με επαρκή δικαιώματα) μπορεί να τα προσπελάσει
 - Το αντίγραφο δεδομένων (back up) ενός σκληρού δίσκου μπορεί να αποθηκευτεί σε μη προστατευμένη συσκευή

- Προβλήματα με την ασφαλή διαγραφή/καταστροφή των δεδομένων που βρίσκονταν σε μη προστατευμένες συσκευές

Χρήσεις του!!!

- Οι κρίσιμες εφαρμογές εμπεριέχουν τραπεζικές συναλλαγές
 - Άρα απαιτείται ασφαλής αποθήκευση
 - Ευρεία χρήση καρτών σε ATM
 - Οι τράπεζες δεν εμπιστεύονται ούτε τους υπαλλήλους τους ούτε και τους πελάτες τους
 - Αυτό οδήγησε της ανάπτυξης αυτού που ονομάζεται Συστήματα Ασφαλούς Υλικού και δίκτυα τραπεζικών δεδομένων (τραπεζικές μηχανές, τερματικά πώλησης)
- Αρχές πιστοποίησης
 - Εξαιτίας της ανάγκης για αυξημένη ταχύτητα κρύπτο-λειτουργιών
 - Αύξηση τα τελευταία χρόνια της χρήσης αλγορίθμων δημοσίου κλειδιού

Ορολογία

- Διάταξη Υλικού Ασφάλειας (Hardware security modules -HSM)
 - Συνεπεξεργαστής (Coprocessor)
 - Επιταχυντές (Accelerators)
 - Έξυπνες κάρτες (Cryptographic smartcards)
- Επιθέσεις στις διατάξεις υλικού ασφάλειας
 - Φυσικές επιθέσεις (Physical attacks)
 - Επιθέσεις παράπλευρου καναλιού (Side channel attacks)
 - Επιθέσεις στο API
- Τα κρίσιμα κλειδιά (δημόσιο, ιδιωτικό) αποθηκεύονται πάντα σε HSM
 - Άλλα κλειδιά (συνόδου) αποθηκεύεται εκτός HSM αλλά κρυπτογραφείται από τη HSM

Παραδείγματα διατάξεων υλικού ασφάλειας

- Διατάξεις με ένα ολοκληρωμένο
- Διατάξεις με πολλά ολοκληρωμένα

- IBM 4758

- IBM PCI-X

- SafeNet PSO

- SafeNet PSG

- Gemalto SmartCards

- SafeNet ikey

- Dallas iButton

- Infineon TPM chip

- VeriChip RFID TAGs

- NXP/Phillips MIFARE

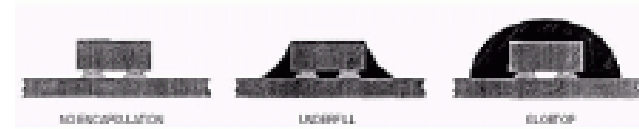
Αρχιτεκτονικές συνεπεξεργαστών και επιταχυντών

- Διαφέρουν από τη κλασική von Neumann αρχιτεκτονική
- +Μηχανισμοί για φυσική ασφάλεια
 - Προστατευτικό κάλυμα, αισθητήρες
- +Γεννήτριες τυχαίων αριθμών
 - Γεννήτριες για διάφορα στοιχεία κρυπτογραφίας (κλειδιά, padding)
 - Αλγορίθμους ενάντια σε επιθέσεις παράπλευρου καναλιού
- +Εξειδικευμένοι συνεπεξεργαστές
 - Επιταχύνουν τις πράξεις στους αλγορίθμους ιδιωτικού και δημοσίου κλειδιού
- +RAM μόνιμης αποθήκευσης (Non-Volatile RAM- NVRAM) => δεν χάνεται το περιεχόμενό τους
 - Είναι συνδεδεμένες με μόνιμη πηγή ρεύματος
 - Αποθηκεύουν κρίσιμες πληροφορίες (master keys)
 - Έχουν I/Os
- Εύκολη επικύρωση

Χαρακτηριστικά έξυπνων καρτών...

- Παρόμοια δομή με τους συνεπεξεργαστές/επιταχυντές
- Τα πάντα είναι υλοποιημένα σε ένα ολοκληρωμένο κύκλωμα

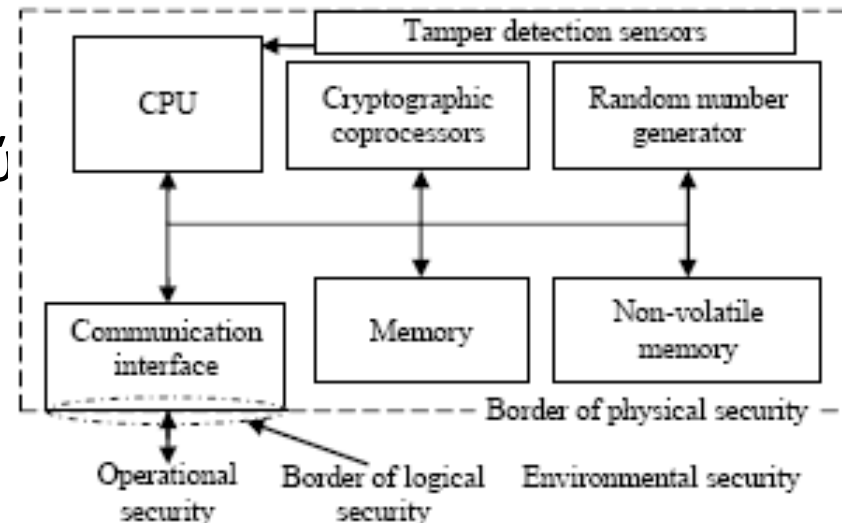
- Έχουν πολύ μικρή επιφάνεια κάλυψης υλικού (silicon area) → μικρό μέγεθος μνήμης RAM
- Λειτουργούν σε περιβάλλοντα με περιορισμένα επίπεδα τροφοδοσίας
 - Πρέπει να καταναλώνουν πολύ μικρή ενέργεια
- Υποστηρίζουν αλγορίθμους όπως ο DES, RSA, ECC και άλλους

...Χαρακτηριστικά έξυπνων καρτών

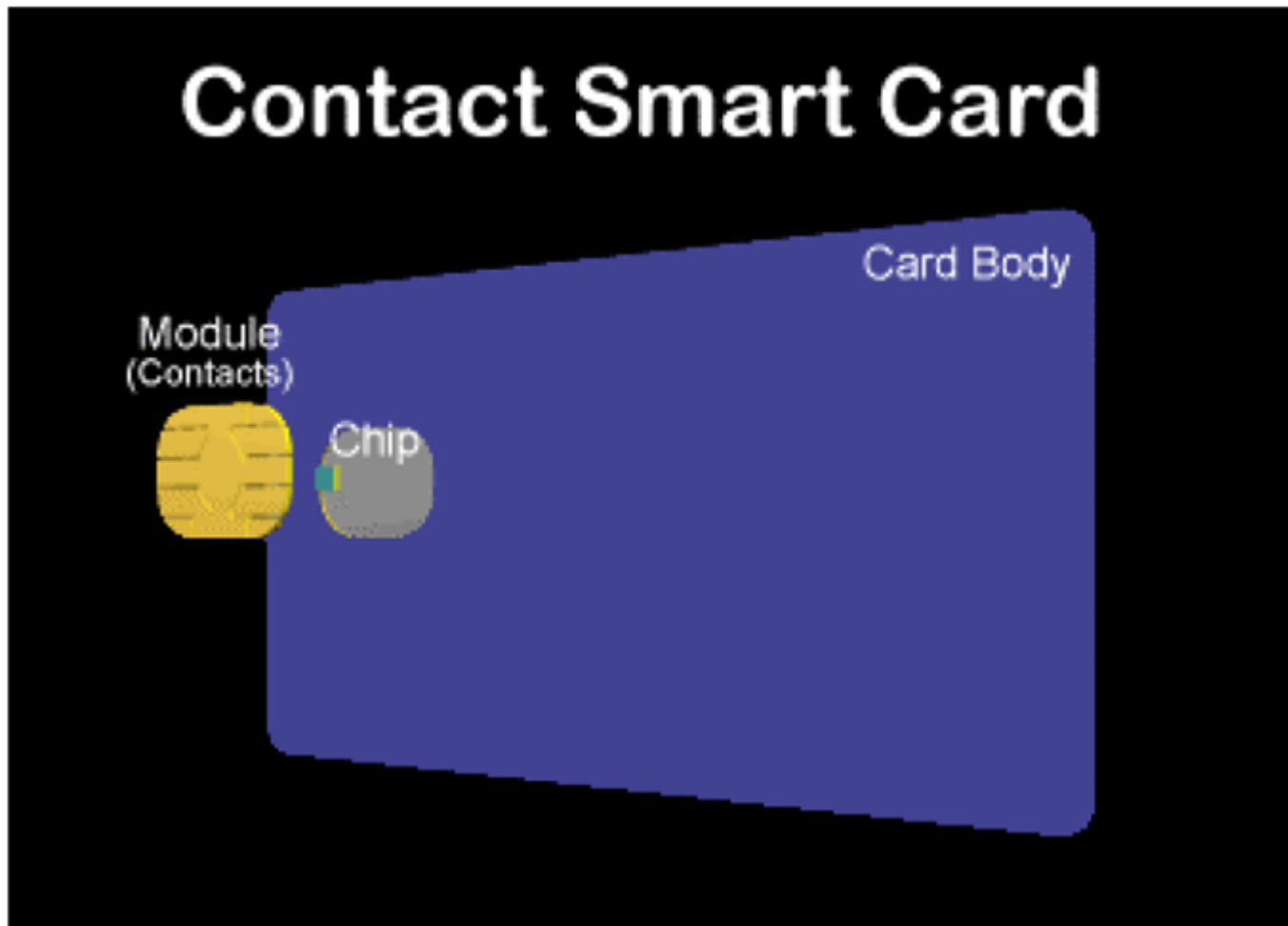
- Το λειτουργικό τους είναι αποθηκευμένο σε μνήμες ROM ενώ οι εφαρμογές τους σε μνήμες EEPROM
- Επικοινωνία σύμφωνα με το πρωτόκολλο κάθε εφαρμογής
 - Contact –περιέχει πέλμα επικοινωνίας
 - Contactless –περιέχει εσωτερική κεραία
 - Συνδυασμός των δύο προηγούμενων
 - Υβριδικός- περισσότερα ολοκληρωμένα σε μια έξυπνη κάρτα

Κατηγορίες ασφάλειας

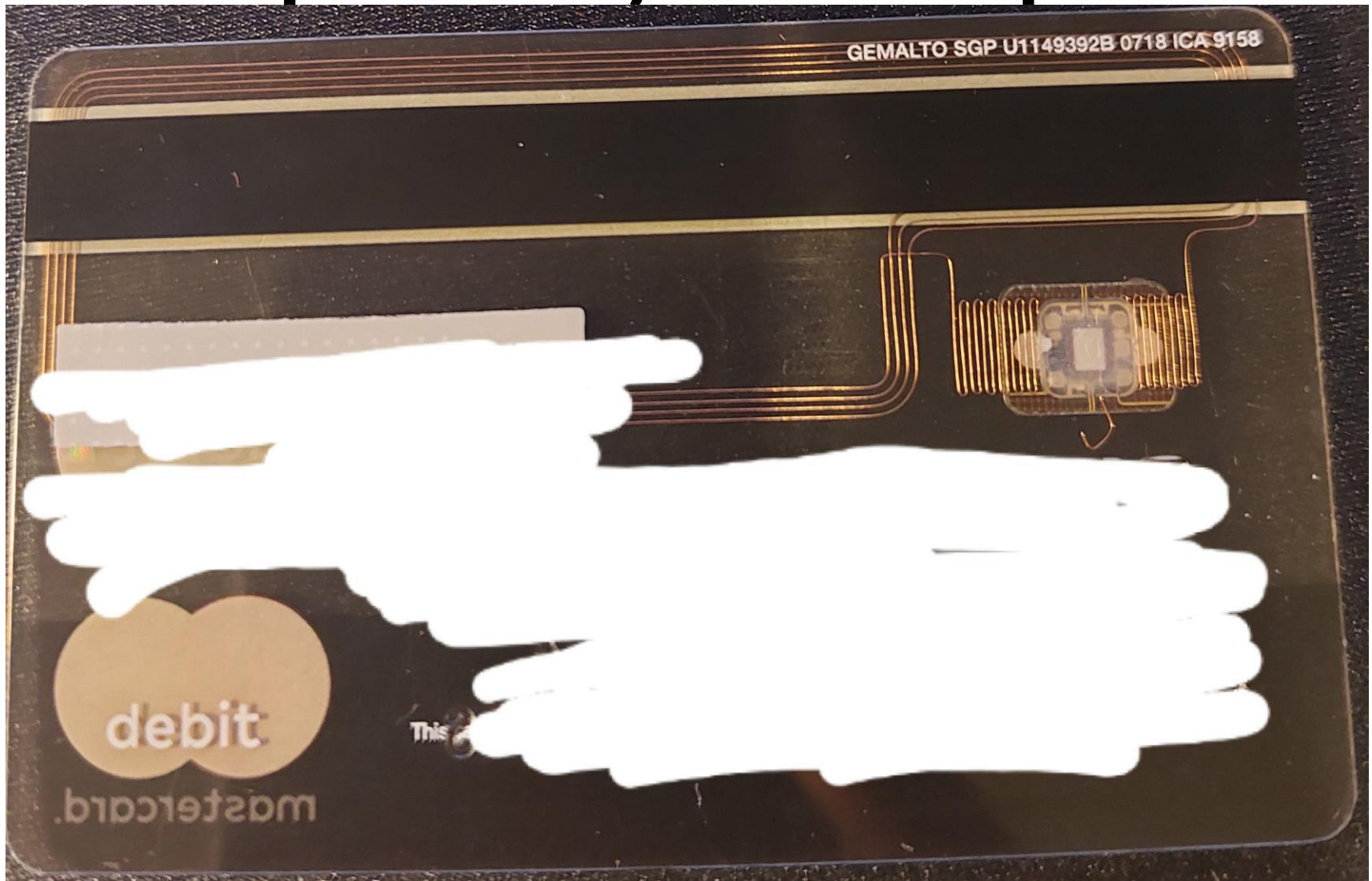
- Φυσική ασφάλεια
 - Χρησιμοποιούνται μεθοδολογίες για την περιφρούρηση των συστημάτων
- Λογική ασφάλεια
 - Μηχανισμοί των λειτουργικών προγραμμάτων με σκοπό την εμπόδιση μη πιστοποιημένης πρόσβασης
 - Έλεγχος πρόσβασης, αλγόριθμοι, πρωτόκολλα
- Περιβαλλοντική ασφάλεια
 - Η προστασία του πληροφοριακού συστήματος σαν οντότητα
- Λειτουργική ασφάλεια
 - Κρυπτογραφία

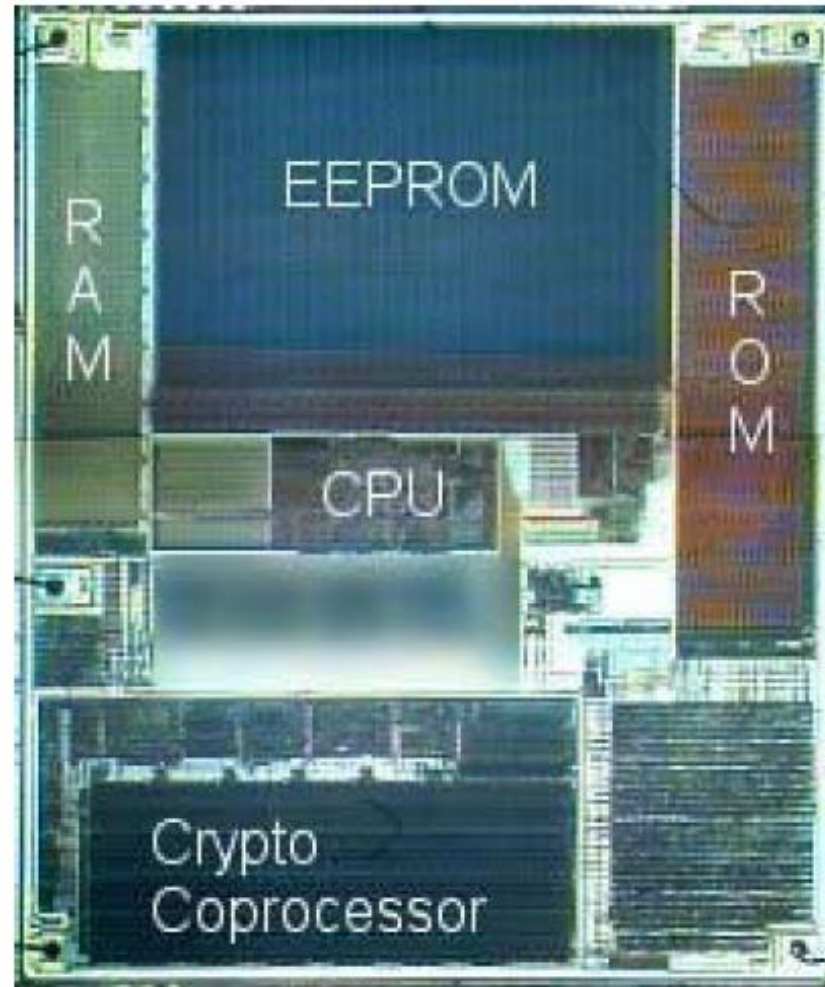
Ασφάλεια έξυπνων καρτών...

...Ασφάλεια έξυπνων καρτών

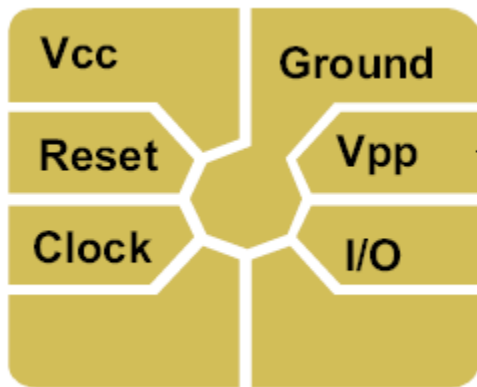
Δομή ολοκληρωμένου κυκλώματος

Τύποι επιθέσεων

- Φυσικοί (physical)
- Παράπλευρου καναλιού (side channel)
- Λογισμικού (software)
- Περιβαλλοντικοί (Environment)

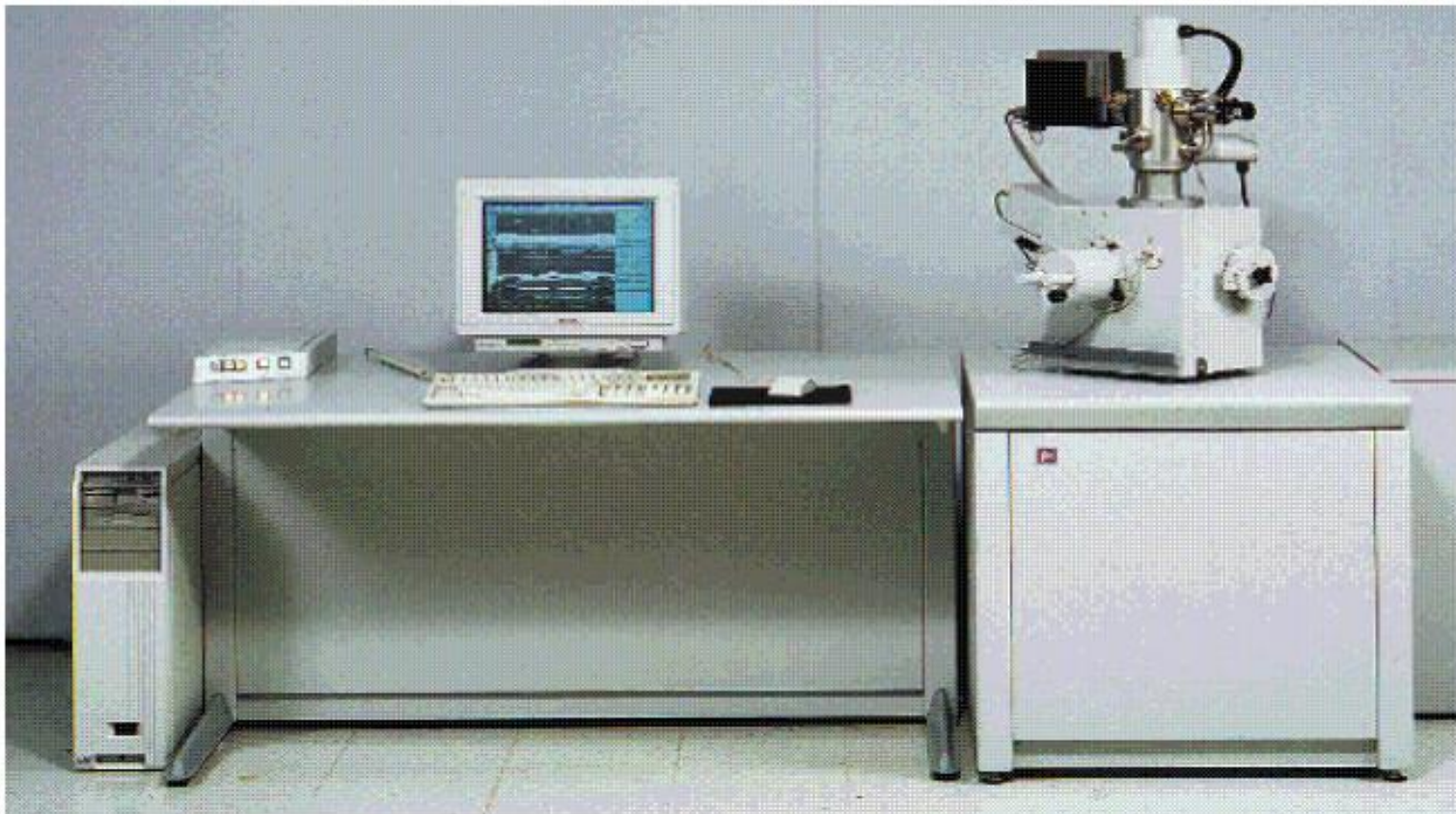
Διακοπή τροφοδοσίας

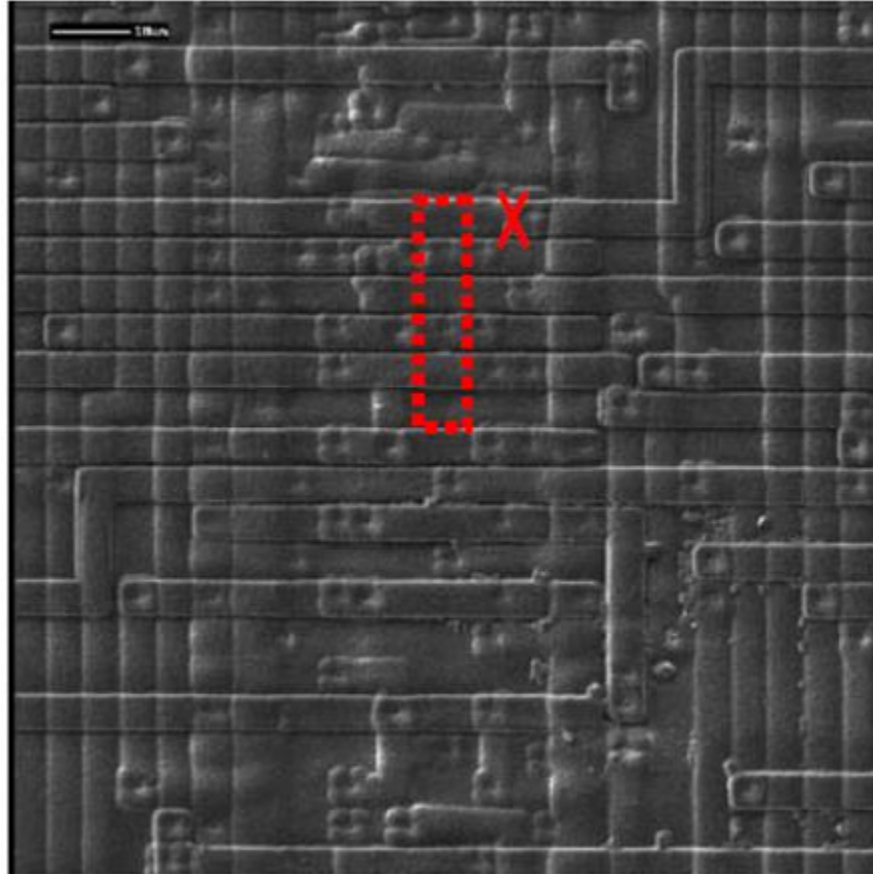
- Επίθεση στον ακροδέκτη V_{pp}
- Η κάρτα δεν διαβάζει/γράφει/επικοινωνεί

Σταθμοί ελέγχου (Probe Station)

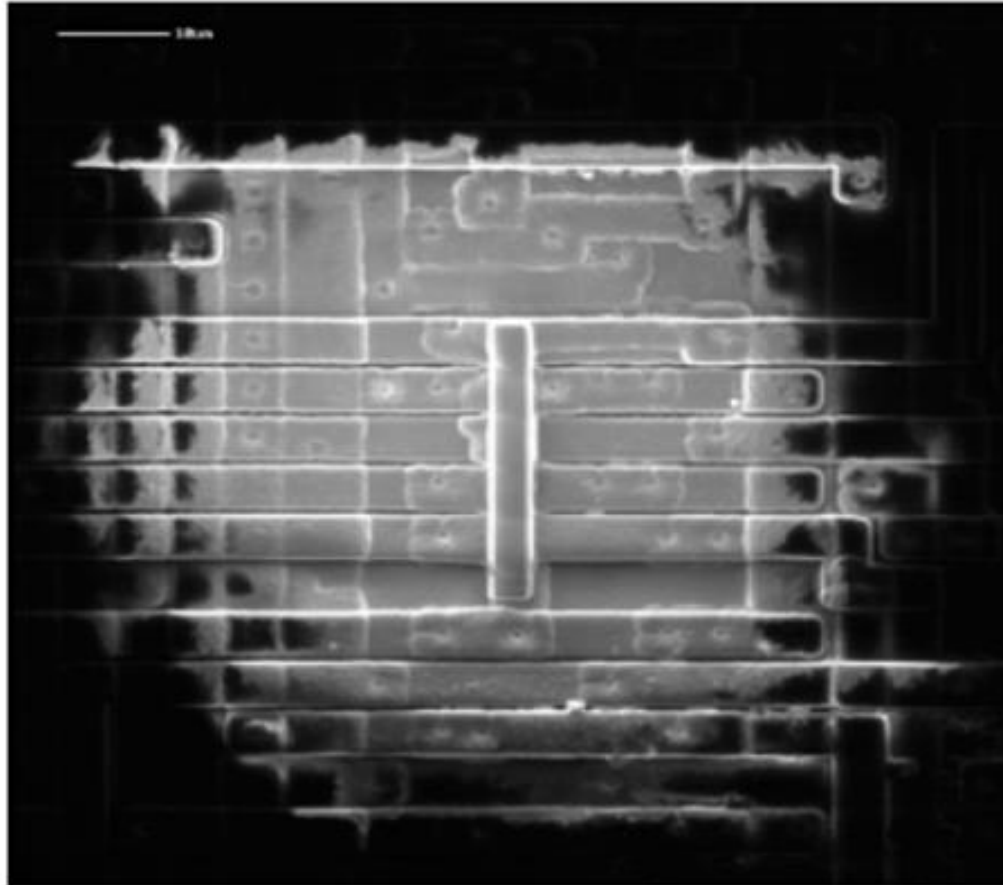
- Πολύ μεγάλο κόστος

Αλλοίωση της καλωδίωσης του ολοκληρωμένου...

...Προσθήκη γέφυρας...

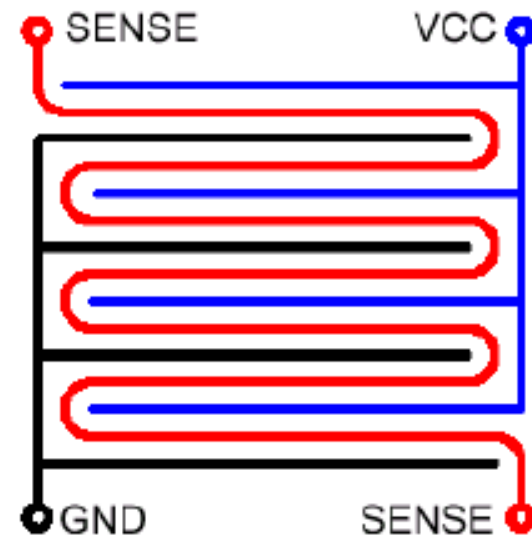
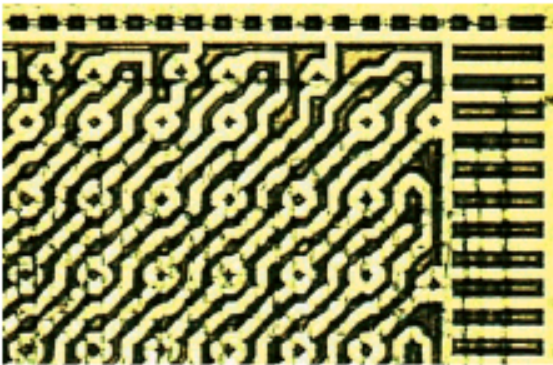

...Αποκοπή καλωδίου

Μέτρα προστασίας

- Πολλαπλά επίπεδα μετάλλων
- Bus scrambling
- Χρήση αισθητήρων στο ολοκληρωμένο που να μετράνε
 - θερμοκρασία, συχνότητα κλπ
- Ακεραιότητα
 - Χρήση αλγορίθμων κατά τη κατασκευή του ολοκληρωμένου

Επισκόπηση φυσικών επιθέσεων

- Μεγάλο κόστος
- Καταστρέφει το ολοκληρωμένο
- Εξαρτάται από τη συσκευή
- Χρονοβόρα διαδικασία

Επιθέσεις παράπλευρου καναλιού

- Ανιχνεύει πληροφορίες από τη διακίνηση δεδομένων στην έξυπνη κάρτα, όπως
- Χρόνος εκτέλεσης διεργασιών (Timing Attacks)
- Κατανάλωση ενέργειας (Simple Power-Analysis SPA, Differential Power Analysis DPA)
- Ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία (Electromagnetic SPA ή DPA)

Timing attacks...

- Έστω ότι τοποθετείται 10 \$ στη μια κατσαρόλα και 28 \$ στην άλλη

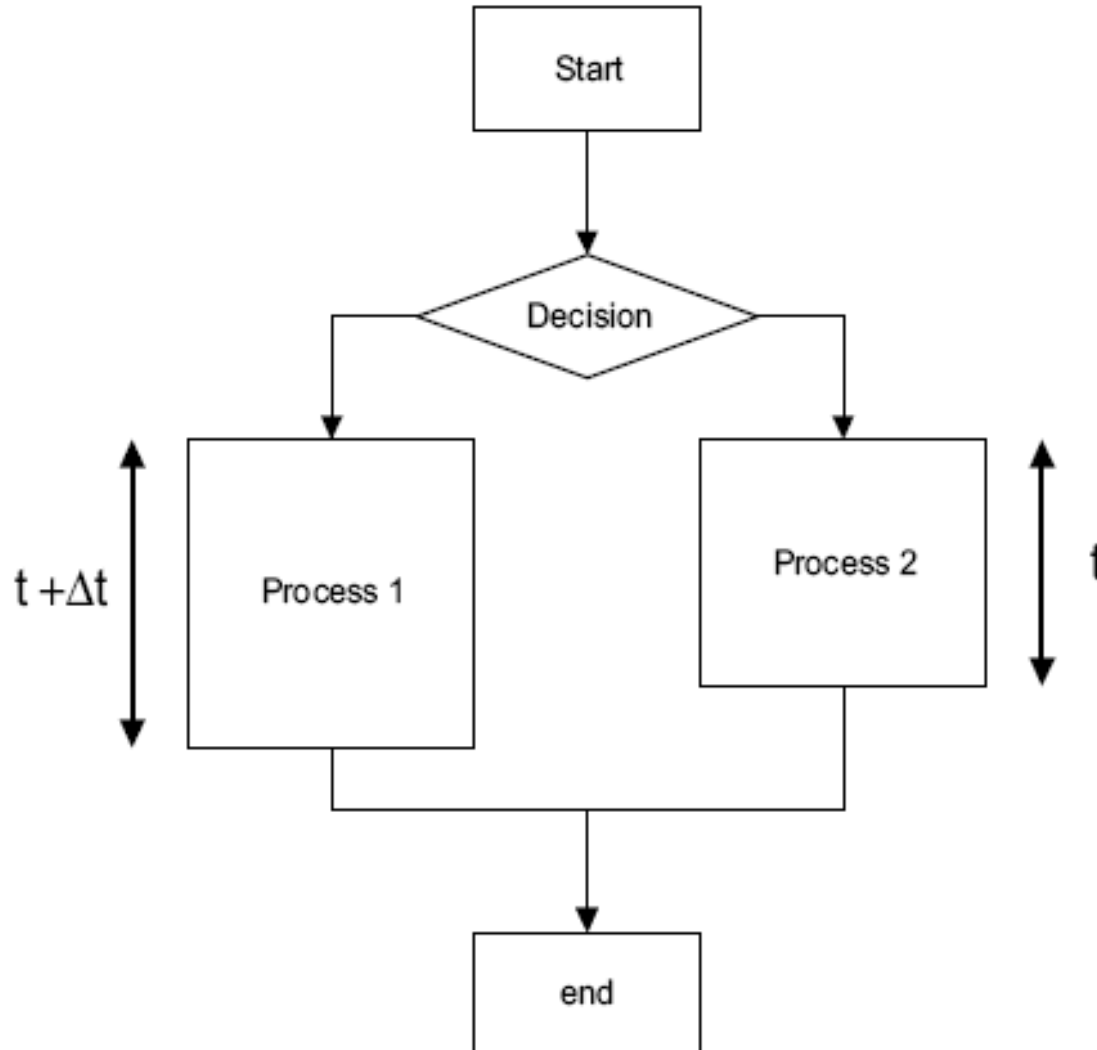

- Ερώτηση: Υπολόγισε
 - $\text{Green} * 10 + \text{blue} * 7$
 - Πείτε μου αν το αποτέλεσμα είναι άρτιος ή περιττός αριθμός
- Είναι η απάντησή σας ικανή ώστε να αποκαλυφθεί το σωστό περιεχόμενο κάθε κατσαρόλας?

... Timing attacks

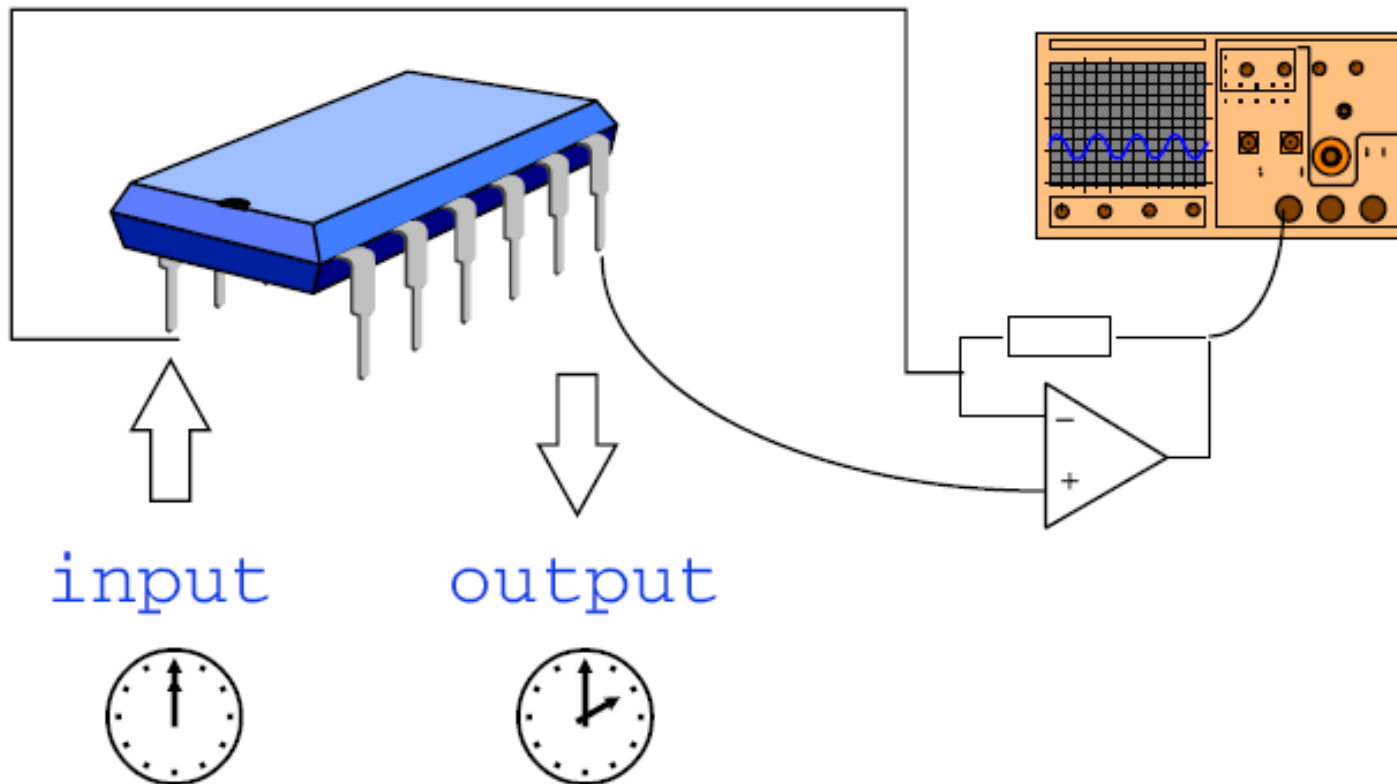
- Μάλλον όχι. Και αυτό γιατί...
 $10 * 10 + 28 * 7 = 296$ (άρτιος)
 $28 * 10 + 10 * 7 = 350$ (περιττός)
- Ωστόσο, με τον έλεγχο του χρόνου εκτέλεσης της κάθε πράξης θα ήταν δυνατή η εύρεση του σωστού περιεχομένου της κάθε κατσαρόλας

Timing attacks σε έξυπνες κάρτες

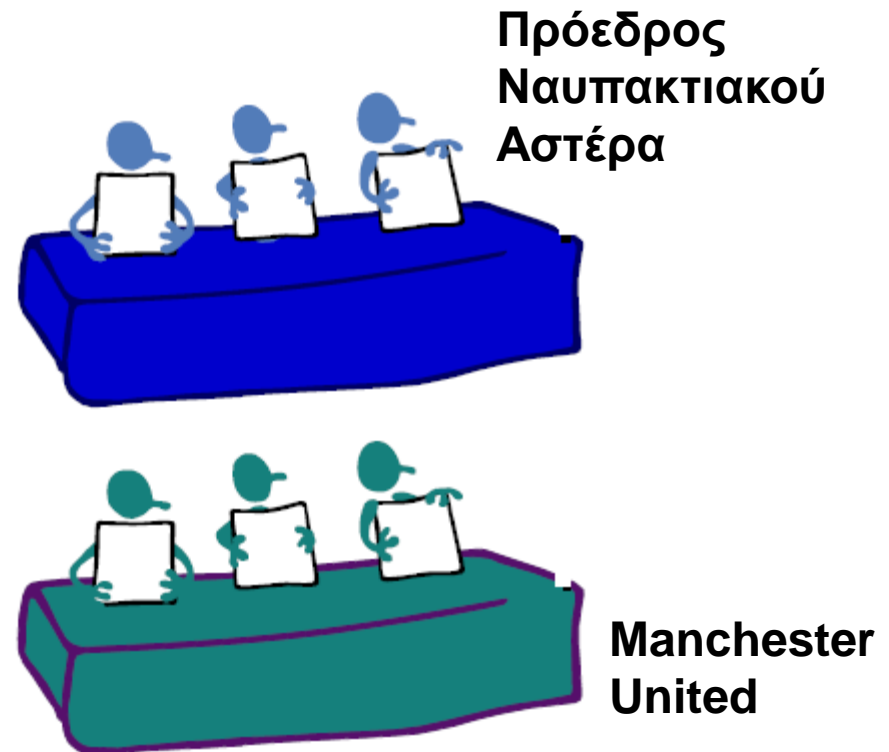
Power attacks...

- Μετράει τον χρόνο επεξεργασίας των δεδομένων και μετράει επίσης την κατανάλωση ενέργειας με σκοπό να ανακτήσει τα δεδομένα που εισάγονται

... Power attacks...

- Ο πρόεδρος της ποδοσφαιρικής ομάδας της Ναυπάκτου διαπραγματεύεται με τη Manchester United για την αγορά γνωστού κορυφαίου παίκτη της. Μια τοπική εφημερίδα στέλνει ένα δημοσιογράφο να διερευνήσει τη τελική απόφαση

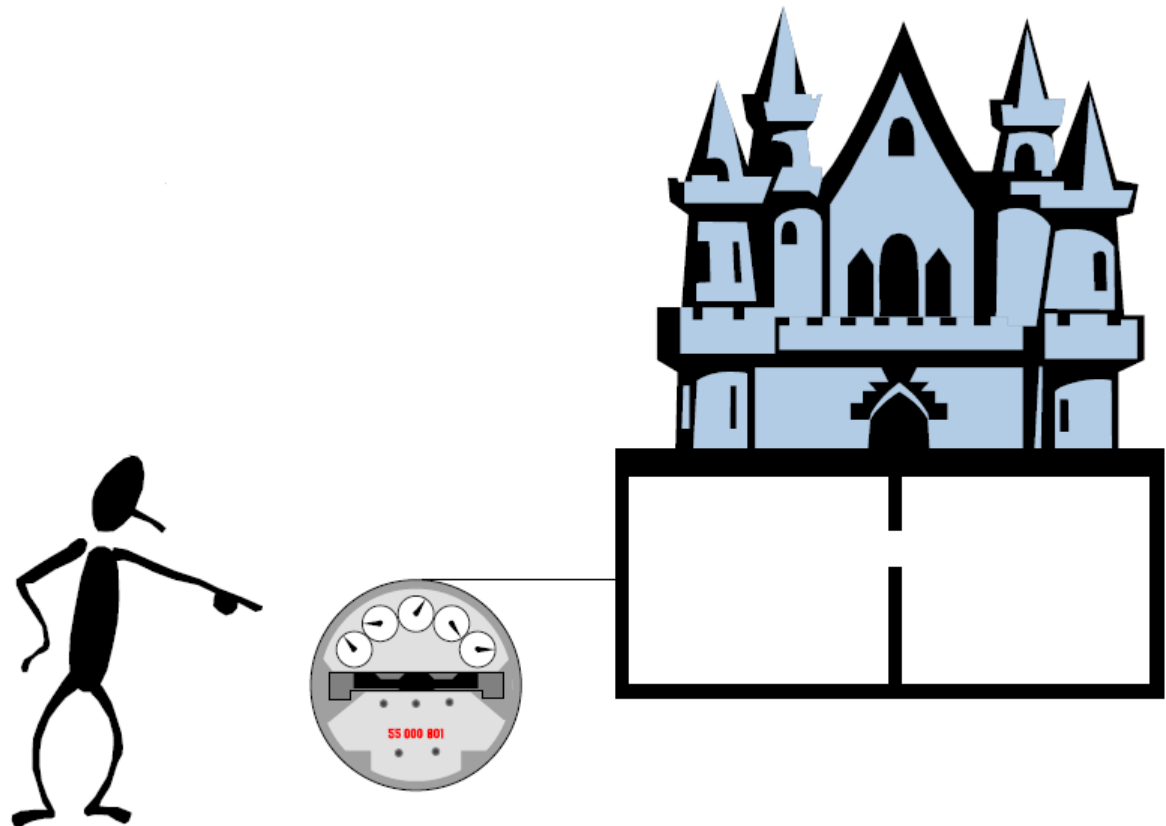
... Power attacks ...

- Όμως οι διαπραγματεύσεις λαμβάνουν χώρα σε ένα ξενοδοχείο του οποίου οι κουρτίνες είναι σκούρες και είναι κλειστές

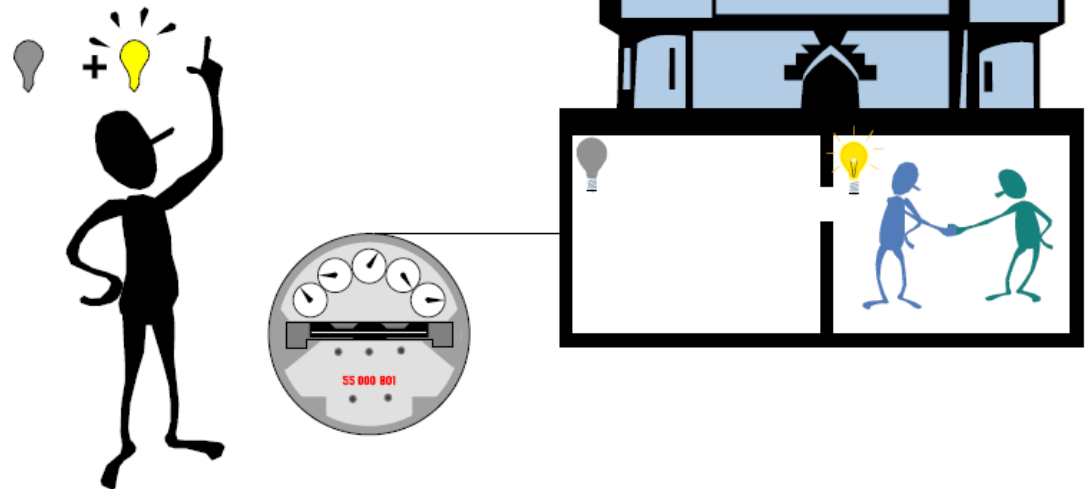
... Power attacks...

- Η ιδέα είναι η εξής
Παρακολούθηση
του ρολογιού
της ΔΕΗ

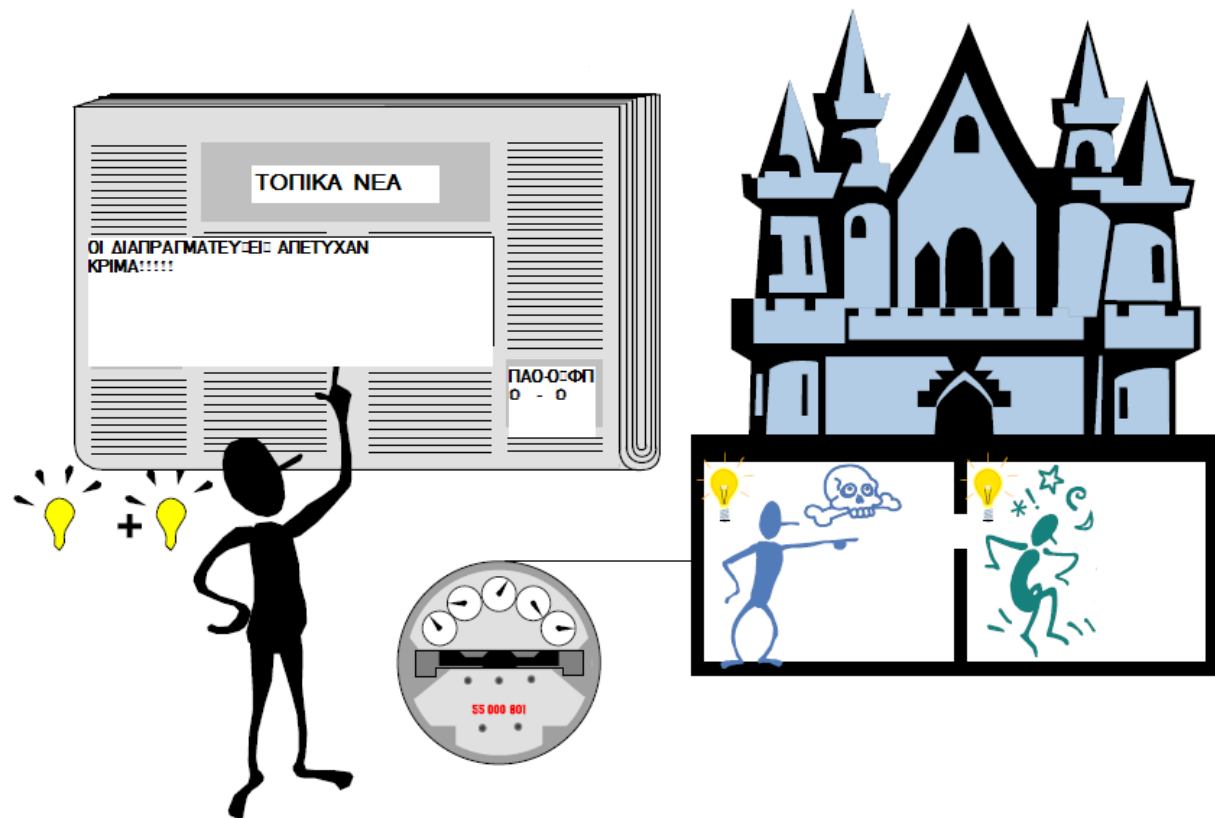
... Power attacks...

- Γυρνάει αργά?
Επιτεύχθηκε η
συμφωνία

...Power attacks

- Γυρνάει γρήγορα?
Οι διαπραγματεύσεις
συνεχίζονται!!!

Επίθεση Simple Power - Analysis στον RSA...

- SPA ενάντια στην RSA εκθετοποίηση του ιδιωτικού κλειδιού

$$s = m^d \text{ mod } n$$

n αρκετά μεγάλο έστω 1024-bit

m μήνυμα

s αρχικό μήνυμα

d ο εκθέτης (ιδιωτικό κλειδί)

- Ο εισβολέας επιδιώκει την εύρεση του d

... Επίθεση Simple Power - Analysis στον RSA...

Η υλοποίηση του είναι γνωστή
Αλγόριθμος “square and multiply”
Τα bits του εκθέτη προσπελούνται από το
MSB στο LSB (αριστερά προς δεξιά)

Let $k = \text{bitsize of } d$

Let $s = m$

For $i = k-2$ down to 0

Let $s = s * s \bmod n$ (*SQUARE*)

If (bit i of d) is 1 then

Let $s = s * m \bmod n$ (*MULTIPLY*)

End if

End for

Example : $s = m^9 = m^{(1001)_b}$

init (MSB 1) $s = m$

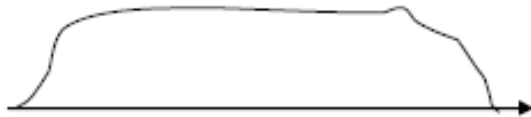
round 2 (bit 0) $s = m^2$

round 1 (bit 0) $s = (m^2)^2 = m^4$

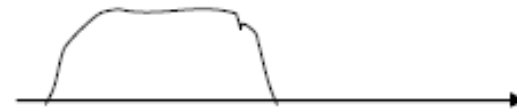
round 0 (bit 1) $s = (m^4)^2 * m = m^9$

... Επίθεση Simple Power - Analysis στον RSA...

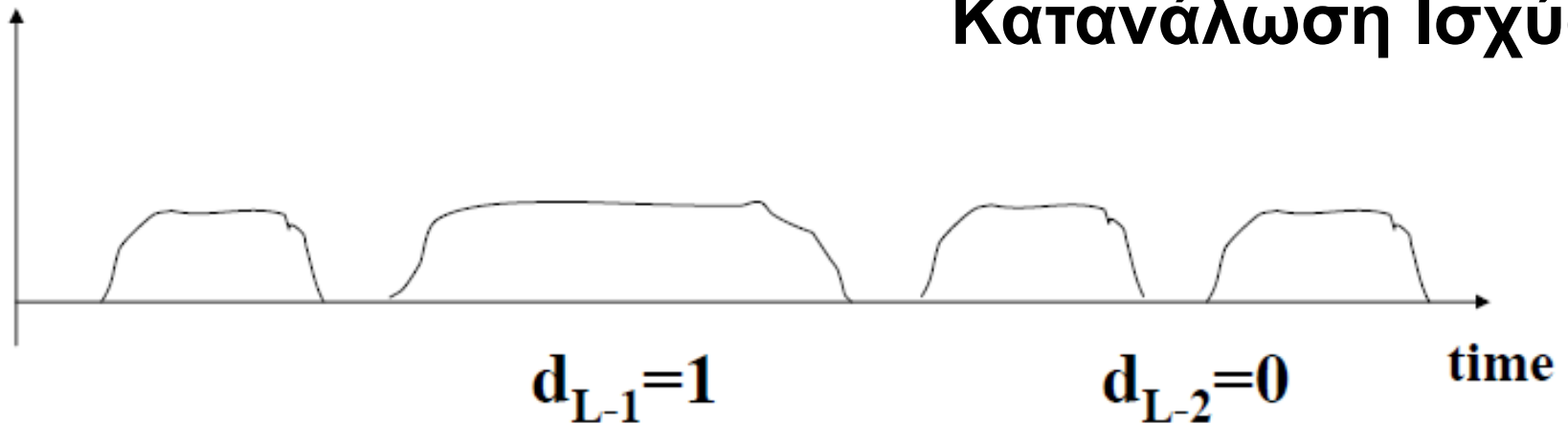
multiplication

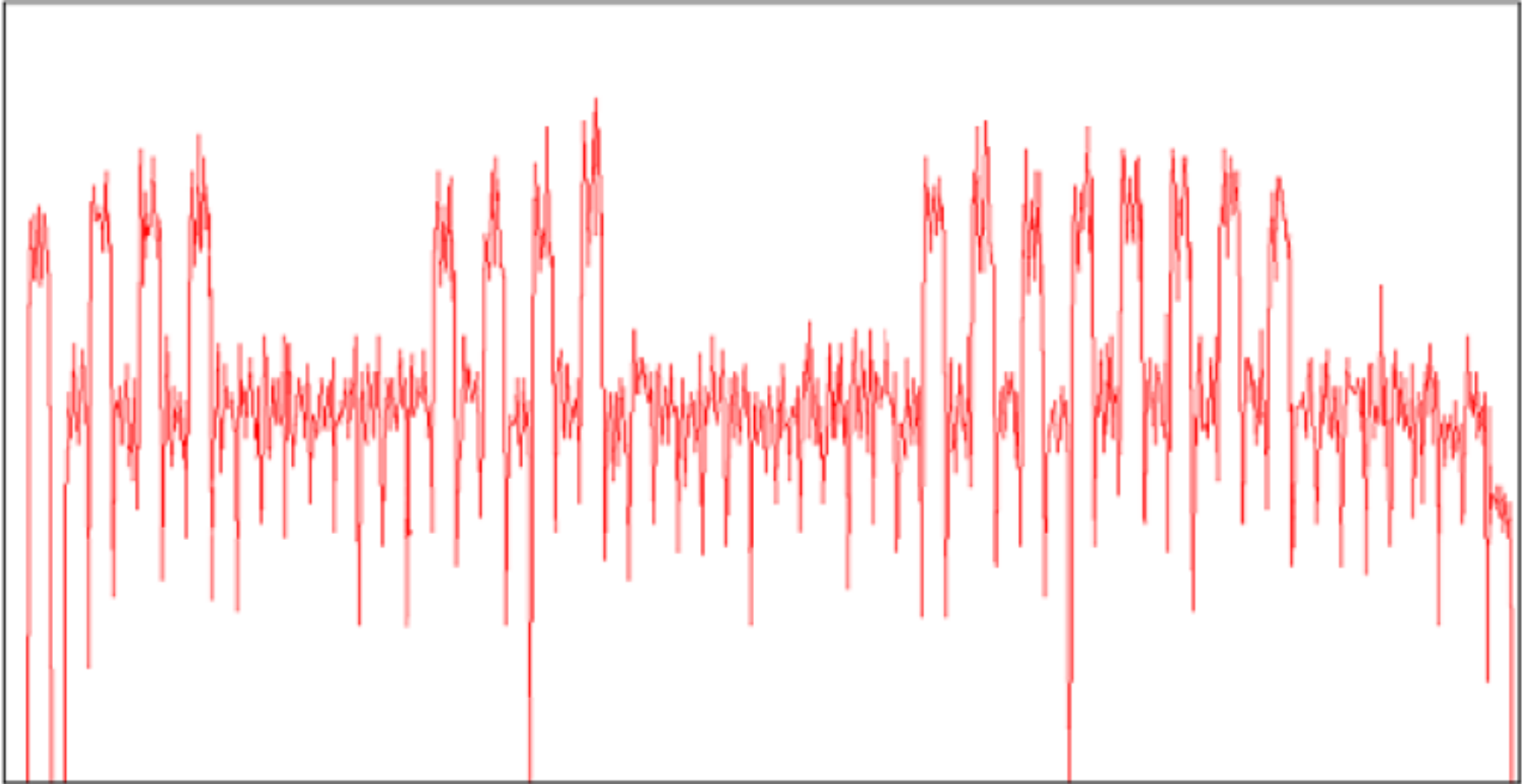
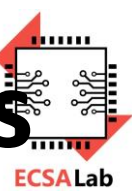
squaring

Κατανάλωση Ισχύος

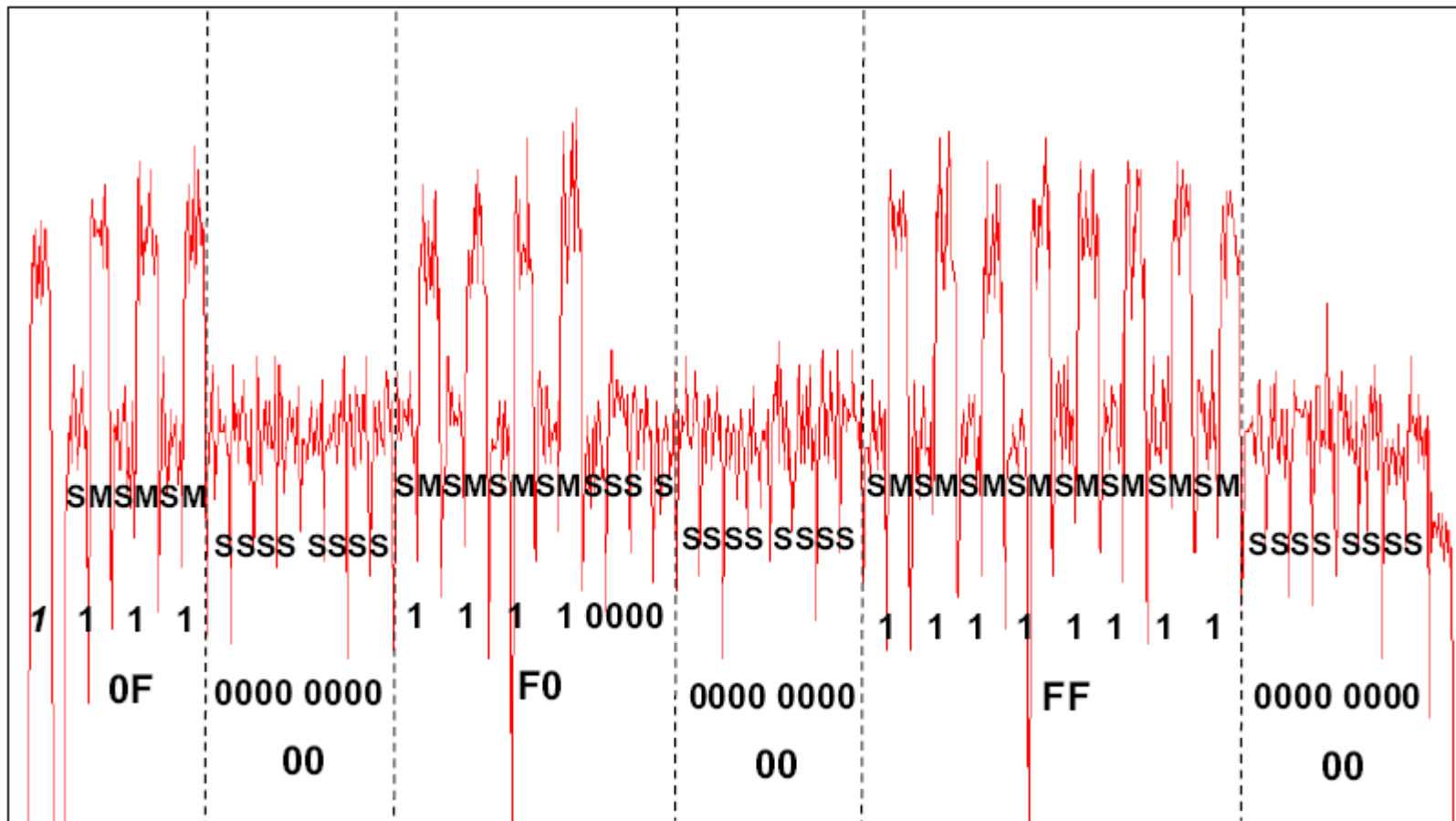

... Επίθεση Simple Power - Analysis στον RSA...

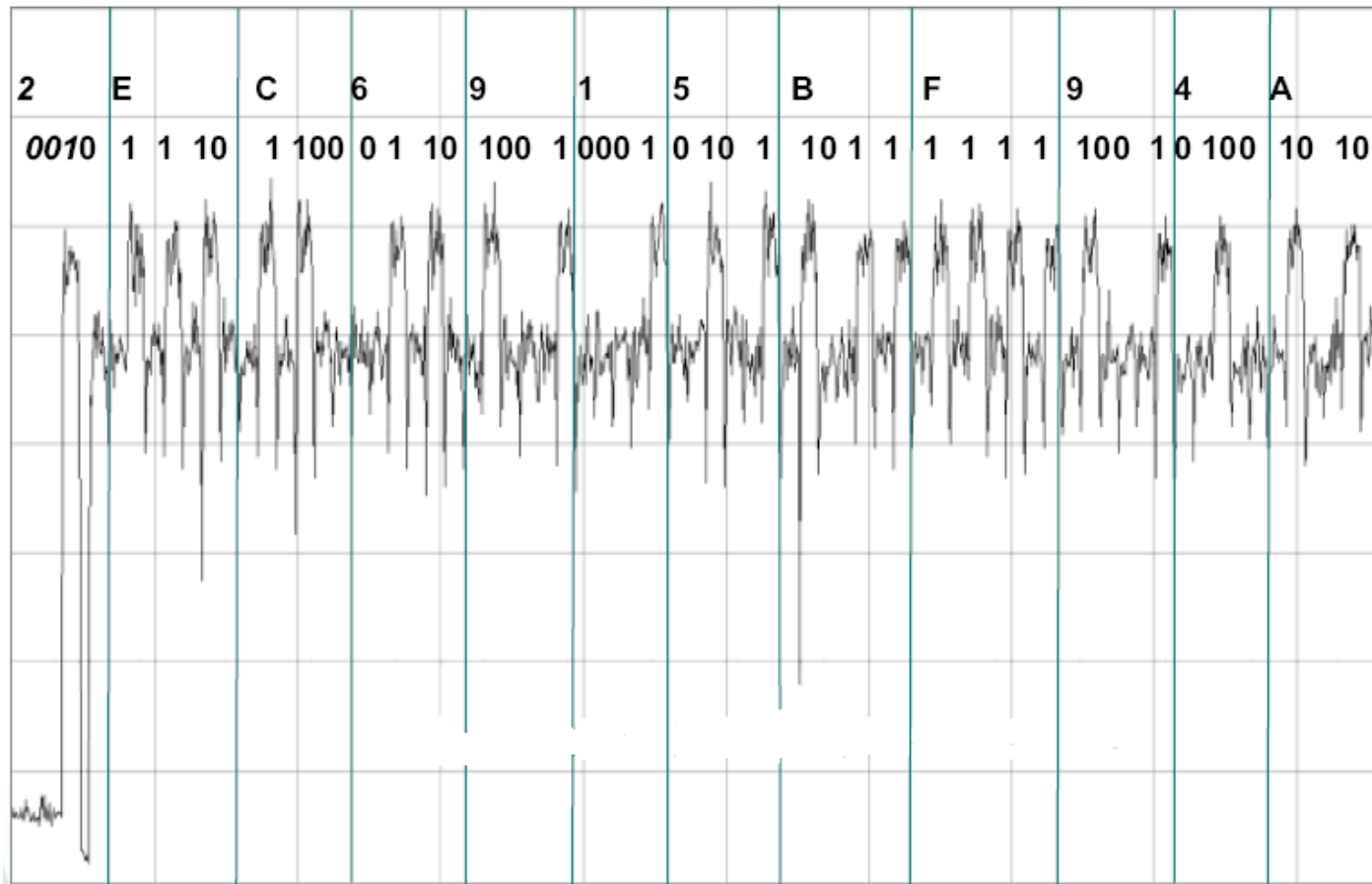
... Επίθεση Simple Power - Analysis στον RSA...

- Δοκιμή με το κλειδί **0F 00 F0 00 FF 00**

... Επίθεση Simple Power - Analysis στον RSA

- Κλειδί: **2E C6 91 5B F9 4A**

Απορίες/ σχόλια???